

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บทบาทของแม่บ้านเกษตรกรในการตัดสินใจทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวศันสนีย์ นายอง

ปริญญา วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
(ส่งเสริมการเกษตรและพัฒนาชนบท)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร. รุจ ศิริสัตย์ลักษณ์	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รศ.ดร. วรทัศน์ อินทร์คัมพร	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
รศ.ร่ำไพพรรณ อภิชาติพงษ์ชัย	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของแม่บ้านเกษตรกรในการตัดสินใจทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการตัดสินใจของแม่บ้านเกษตรกรในการทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) เพื่อศึกษาผลกระทบของการตัดสินใจของแม่บ้านเกษตรกรในการทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงต่อความเป็นอยู่ที่ดีของครอบครัวเกษตรกร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ แม่บ้านเกษตรกร จำนวน 375 รายเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight Mean Score) และทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

การศึกษาค้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างแม่บ้านเกษตรกร มีอายุเฉลี่ย 47.71 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน มีจำนวนแรงงานด้านการเกษตรของครอบครัว 2 คน มีสถานภาพสมรสมาเป็นเวลาเฉลี่ย 24.04 ปี มีบุตรจำนวน 2 คน มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 3,948.27 บาท มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่ไม่เคยย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยและเป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร

แม่บ้านเกษตรกรมีบทบาทเชิงเศรษฐกิจในครัวเรือนอยู่ในระดับมาก มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจในครอบครัว (ค่านิยมชายเป็นใหญ่) อยู่ในระดับน้อย ได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ด้านการประกอบอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

ในด้านการตัดสินใจในการประกอบอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีบทบาทในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านคุณธรรมและด้านความพอประมาณ การศึกษาการทำงานเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ครอบครัวของแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่มีการทำกิจกรรมด้านการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก และเมื่อศึกษาถึงผลกระทบของการตัดสินใจในการทำงานเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของแม่บ้านเกษตรกรต่อความเป็นอยู่ที่ดีของครอบครัวพบว่า ครอบครัวที่มีการทำเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงจะมีความเป็นอยู่ที่ดี ครอบครัวของแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะในด้านสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต ด้านชีวิตครอบครัว และด้านการทำงาน

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบทบาทในการตัดสินใจของแม่บ้านเกษตรกรในการประกอบอาชีพเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) บทบาทเชิงเศรษฐกิจของครัวเรือนของแม่บ้านเกษตรกร 2) ระดับการได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ และ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการทำกิจกรรมเกษตร

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการทำเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือนเกษตรกรมี 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) จำนวนสมาชิกในครอบครัว 2) ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (ค่านิยมชายเป็นใหญ่) 3) บทบาทในการตัดสินใจของแม่บ้านเกษตรกรด้านการประกอบอาชีพ และ 4) ปัญหาและอุปสรรคในการทำกิจกรรมเกษตร

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความเป็นอยู่ที่ดีของครอบครัวเกษตรกรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) จำนวนบุตร 2) บทบาทเชิงเศรษฐกิจของครัวเรือนของแม่บ้านเกษตรกร และ 3) การทำเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรหาวิธีการให้แม่บ้านเกษตรกรได้รับความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเกษตรอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากแม่บ้านเกษตรกรถือเป็นผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญของครอบครัว หากแม่บ้านเกษตรกรได้รับความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสม จะทำให้แม่บ้านเกษตรกรตัดสินใจเรื่องการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Thesis Title	Roles of Farmer Housewife in Decision Making Concerning Farming Through Sufficiency Economy, Chiang Mai Province	
Author	Miss Sansanee Nayong	
Degree	Doctor of Philosophy (Agricultural Extension and Rural Development)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisunyaluck	Advisor
	Assoc. Prof. Dr. Wallratat Intarucomporn	Co-advisor
	Assoc. Prof. Rampaipan Apichatpongchai	Co-advisor

ABSTRACT

This research aimed to 1) study roles of farmer housewives in decision making on doing the sufficiency economy farming 2) study factors related to roles of farmer housewives in decision making on doing the sufficiency economy farming and 3) study Impacts of housewives in decision making on doing the sufficiency economy farming on a better standard of living of farmer families

The sampling group was 375 farmer housewives. The data was collected by interview questionnaire and then analyzed by using statistical techniques of percentage, mean, standard deviation, maximum, minimum and weight mean score, and the hypotheses were tested by using multiple regression analysis.

It was found that the farmer housewives ages averagely 47.71 years. Most of them graduated elementary level. They have 4 members in their families among which there were 2 agricultural workforces. For the period of marriage they have been married for 24.04 years as a mean, having 2 children. The farmer housewives have the mean of income 3,948.27 Baht a month, and have a household income of less than

10,000 Baht. Most of them have never moved their residence and were a member of an agricultural institute.

In studying of household economic roles of farmer housewives, they had economic role in the high level. Also, they had power relation in low level. They received sufficient economics knowledge from various sources in moderate level.

Farmer housewives had high level of a role in decision making on doing sufficiency economy farming, especially, in aspects of morality and moderation. It also found that most of them carried out the agricultural activities according to sufficient economy in high level. And most of their families had well-being according to sufficient economy especially working environment, family life, and working.

In subject of this study, it found that there were 3 variables that had a statistical significantly correlated with roles of farmer housewives in decision making on doing sufficiency economy farming as follows: 1) household economic roles of farmer housewives 2) sufficiency economic acknowledgement from various sources and 3) problems and obstacles in doing farming activities according to sufficiency economy.

There were 4 variables that had a statistical significantly correlated with household agricultural activities in accordance with the sufficiency economy farming as follows: 1) number of family members 2) power relation (patriarchy) in the families 3) roles of farmer housewives decision making on doing sufficiency economy farming and 4) problems and obstacles in doing agricultural activities according to sufficiency economy farming.

The variables that had a statistical significantly correlated with well-being of farmer families according to sufficiency economy farming comprised of 3 variables as follows: 1) number of children 2) household economic roles of farmer housewives and 3) household agricultural activities in accordance with the sufficiency economy.

As for the suggestions of this study, it is suggested that there should find a way to give out knowledge regarding sufficient economy to farmer housewives who shall participate in developing agriculture on continuous basis. As a result, they were the person who made an important decision regarding household matters; they should be given the right and proper knowledge so that they can make a decision on their career efficiently.